

An illustration of a woman with long, dark hair, wearing a light-colored, sleeveless dress. She is positioned behind a dark metal grid that occupies the left side of the frame. Her hands are pressed against the grid. The background is a dark, textured greenish-blue. The overall style is reminiscent of a book cover or a poster.

ΝΙΚΟΥ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗ

Ο ΝΕΟΣ
ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

του
ΠΑΝΤΕΛΗ ΠΡΕΒΕΛΑΚΗ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΝΟΥ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΡΑΣΟΥΛΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΚΡΙΤΖΑΣ

3720

ΝΙΚΟΤ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗ
Ο ΝΕΟΣ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ
του
ΠΑΝΤΕΛΗ ΠΡΕΒΕΛΑΚΗ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΝΟΥ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΡΑΣΟΥΛΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΚΡΙΤΖΑΣ

A

1. α) ΠΟΙΗΤΗΣ «Γιά τήν πηγή του τραγουδιού»
- β) ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ «Πάνω στα χείλη μου λαλιά»
2. ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ «Αγνή 'Αρετούσα»
3. ΑΡΕΤΟΥΣΑ «'Αγάπη λάμπει μέσα μου»
4. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ «Πάνω στον τοίχο του σπιτιού»
5. ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΑΡΕΤΟΥΣΑΣ «Σκύφτει στα μάτια μου άγγελος»
6. ΠΡΩΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΠΟΙΗΤΗ «'Οψές τή νύχτα σκόνταψα»
7. ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΑΡΕΤΟΥΣΑΣ—ΠΟΙΗΤΗ «Πόνος στον πόνο»

B

1. ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΠΟΙΗΤΗ «Ρίμες ταιριάζω»
2. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ «Δίπυργο Κάστρο»
3. ΓΡΑΜΜΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ «Γραφή σου πέμπω»
4. ΓΡΑΜΜΑ ΑΡΕΤΟΥΣΑΣ «Στά Ξένα πού με ξόρισαν»
5. ΠΟΙΗΤΗΣ—ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ—ΑΡΕΤΟΥΣΑ
«Τό τραγούδι τής φυλακής» (Τ' απόσκια πέσανε στή γής)
6. ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΟΙΗΤΗ—ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ—ΑΡΕΤΟΥΣΑΣ
«Είδα στον 'Αδη δαίμονες»
7. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ—ΠΟΙΗΤΗΣ «'Επίλογος» ('Η φυλακή μου τό 'μαθε)

Ένορχήστρωση & Διεύθυνση Όρχήστρας: ΝΙΚΟΣ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗΣ

© 1975 GPC® Athens

Έξώφυλλο: Έγχρωμη Ξυλογραφία ΚΩΣΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

MADE IN GREECE

ΝΙΚΟΤ ΜΑΜΑΓΚΑΚΗ

Ο νέος Έρωτόκριτος

του

ΠΑΝΤΕΛΗ ΠΡΕΒΕΛΑΚΗ

(άποσπάσματα)

Άρετούσα: ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΝΟΤ
Έρωτόκριτος: ΝΙΚΟΣ ΚΡΙΤΖΑΣ
Ποιητής: ΜΑΝΩΛΗΣ ΡΑΣΟΥΛΗΣ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Για την πηγή του τραγουδιού προτού να σās μιλήσω,
άφηστε με την πρώτη Άρχη κλιτά να προσκυνήσω.

Θέ μου, τὸ πρώτο σου πουλί τὸ 'πλασεσ ἀπ' τὸ χῶμα
κ' ἔμνο καθάριο ἀνάσφρες ἀπὸ τὸ ἀγνὸ του στόμα.

Κάμε καὶ μένα ὁ λόγος μου τῆς προσεικῆς νὰ μοιάσει
καὶ σὰν τὸ διάφανο νερὸ νὰ τρέξει δίχως διάση.

Τὸν ἀγγελὸ σου μοῦ 'στείλες τὸν ὄμο νὰ μοῦ ἀγγίξει
καὶ μὲς στὸ αὐτὶ τὸ μῆνυμα τὸ θεῖο νὰ μοῦ φροήξει.

Αὐτὸ 'ναι δῶρημα Θεοῦ νὰ ἰδῶ ἱερὴ τὴν πλάση
κι ὁ,τι μοῦ φανερώθηκε τὴ γνώση νὰ ντροπιάσει.

Χλιαρῆς βροχῆς σταλαματιῆς τὸ μέτωπο μοῦ ἀγγίζου,
ἢ τοῦ φωτιῶς τὰ δάχτυλα τὰ μάτια μου δροσιζου;

Πετάρισμα τοῦ δλέφαρου, μερμηδίσμα τοῦ αἱμάτου,
ἄστρου παλμὸς ἀδύορτος ἀντιχτυπᾶ ἔδῶ κάτω.

Εἶμαι μιὰ σκόνη μελανὴ πού πέφτει ἀπ' τὰ ἑρέθη,
ἀχτίδα φῶς τῆς ἔλαχε καὶ πῆρε νὰ χορεύει.

Ψηλά τῶν ἄστρων οἱ φωτιῆς ἀργούνη νὰ λαμπαδιάσουν
ῶσπου οἱ φωνῆς κ' ἢ ταραχὴ τοῦ κόσμου νὰ σωπάσουν.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Πάνω στὰ χεῖλη μου λαλιά συντάζεται με τὰξη
σὰν πεταροῦδι ἀπ' τὴ φολιά πού τρέμει νὰ πετάξει.

Ὁ λογιόμος μου εἶναι λιπὸς καὶ λιγοστὸ τὸ φῶς μου,
μὰ ἐντὸς μου λάμπει καὶ φωτᾶ καθρεφτισμὸς τοῦ κόσμου.

Ἄς τὰ γαρὼ στερνὴ φορᾶ, μπρὸς στοῦ χρομοῦ τὴν ἀκρη,
τὴν εἰωδιὰ τοῦ ἀπόδροχου, τὸ φέγγος ἀπὸ τ' ἄστρα!

Τόσα πουλιὰ στὸν ἕπνο μου πού 'δα νὰ μ' ἀκολουθοῦνε,
τί λόγους πρέπει μέσα μου νὰ 'χω γιὰ νὰ εἰπωθοῦνε!

Βαθιά στὶς φλέδες τὰ νερὰ χειμῶνας τὰ συνάζει
καὶ καθαρὰ στοῦ πηγαδιοῦ τὰ χεῖλη τ' ἀνεβάζει.

Ἄνοιξη μεγαλόχαρη ξεσπᾶζει ἀπάνωθ' μου
μὲ νέφη ἀπὸ χρυσοσκονη στὰ κύματα τοῦ ἀνέμου.

Ὅσο λογιῶ λογιᾶζει ὁ νοῦς, τὴν Ἄνοιξη ἀναμώνει,
ἀνθοῦς θωρῶ νὰ σκάζουνε, στὰ δάτα ἀκούει τ' ἀηδόνι.

Τὸ γαλανὸ στοῦς οὐρανοῦς θαθαίνει καὶ γλωμαῖζει
καὶ τὴν ξανάστροφην ἄβυσσο παίρνει νὰ ξεσκαπᾶζει.

Ἄγνη Ἄρετούσα, τὰ λευκὰ πού τὰ 'δα πρὶν τὰ θάλλεις;
Γάλα στὰ χεῖλη ἐνὸς μαροῦ, γιὰ χιόνι ἀνεμοζάλης;

Τόπο γυρεύω νὰ σταθῶ καὶ πέτρα νὰ πατήσω,
στὰ νύχια μου νὰ σηκωθῶ, Κόρη, νὰ σοῦ μιλήσω.

Δροσοπηγὴ μου, οἱ χάρες σου πόσον καιρὸ μοῦ ἔλειψα!
Πρὶν γονατίσω στὸ νερὸ, τὸ γνῶριζα ἀπ' τὴ δίψα.

Τὶς χάρες πού 'χεις πάνω σου, ποιὸς θὰ τις ὀνομάσει;
Ἔχουν μετρήσει τὰ πουλιὰ πού κελιθοῦνη στὰ δάση;

Ἄγάπη μου! Ἄρετούσα μου! Φωτιὰ μ' ἔχει ἀγκαλιάσει,
στὶς φλόγες τῆς με τίλιξε χωρὶς νὰ με χυλάσει.

Γεράκι ἀπὸ τὸ χέρι μου θὰ βγεῖ νὰ κυνηγήσει
καὶ τρίχα ἀπ' τὰ μαλλιά σου νὰ φέρει στὰν γυρίσει.

Ἄθῶα ψυχὴ ἀπ' τὰ μάτια σου φῶτα σκορπάει καὶ θάμνη
σὰν πρασιναδά καθαρῆ, τοῦ ἀπόδροχου πού λάμπει.

Χωρὶς ν' ἀγγίξω τὸ κορμί, στὸν κόρφο σου ἄσε νὰ 'μπω
καθὼς τὸ νέφος τῆς βροχῆς πέφτει ἀπαλὰ στὸν κάμπο.

Γίνου καθὼς τ' ἀγίαόλημα καὶ γύρω μου τίλιξου,
τὰ δυὸ κορμιά μας νὰ τὰ ἰδῶ μόνον ἴσωιο νὰ ρίξου!

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Ἄγάπη λάμπει μέσα μου, καὶ Χάρος δὲ μ' ἀγγίξει,
εἶμαι τ' ἀπόκοπο κλαρὶ πού δίχως ρίζα ἀνθίζει.

Δὲν ἴσασες τὴ σάρκα μου σὰν κεραυνὸς γιὰ νὰ 'μπεῖς,
μόνο σὰν ἄστρου ἀντιφεγγιὰ μὲς στὴν ψυχὴ μου λάμπεις.

Πού θὲς νὰ πᾶς, καρδοῦλα μου, σὲ ποιὰ μεριά τοῦ κόσμου;
Ἐγὼ κλείνω τὰ μάτια μου κι ὀλιος εἶναι δικός μου!

Χαίρομαι πού τὰ μάτια σου στὴ γῆς δὲ χαμηλώνουν:
τ' ἀψηλοφύλλωτα δεντρά τ' ἔχουν νὰ καμαρώνουν!

Γεῖρε μὲς στὴν ἀγκάλη μου, λαμμόνησε τὸν πόνο,
κ' ἐγὼ μὲ τὴν ἀνάσα μου τὸ δάκρυ σου στεγνώνω.

Μὲ δυὸ φτεροῦγγες ἀνοιχτὲς λαμπάδιες μπροστά μου,
καθρεφτισμὲ τῆς ἐρημίας, μαρτύριο κ' ἔρωτά μου.

Δὲν ἔχω πιά νὰ κρῦβομαι, κ' εἶναι διπλὴ ἡ χαρὰ μας
ἀγκάλιασέ με, ἀγάπη μου, νὰ σμιέξουν τὰ φτερά μου!

Ἐρωτος μπαίνει καὶ σκαρτᾶ στὴ σάρκα μου ἀποκάτου
καθὼς ἠφαίστειο πού τρυπᾶ τὴ γῆς με τὴ φωτιά του.

Μὰ ἀπὸ τὰ μεσογάλια τοῦ τάφου μου, σοῦ τάσσω,
σὰ λουλουδάκι ν' ἀνεθῶ νὰ σοῦ χαμογέλωσω.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Πάνω στὸ τοῖχο τοῦ σπιτιοῦ, στὴ ζῆστα καὶ στὸ φῶς του,
σπάζει ἡ φοβέρα τοῦ καιροῦ, τὸ φύσημα τοῦ ἀγνώστου.

Ἀντικρουτὰ καθίσωμε, στοῦ λυχναριοῦ τὴ φέξη,
κ' ἔχει κοπεῖ ἡ ἀνάσα μας καθὼς παιδιοῦ πού τρέξει.

Πάνω στὸν ὄμο μου ἔγειρες κεφαλί ν' ἀκοιμηθῆς,
βαρὸ σὰν τετραβάγγιλο, πρὶν τὰ μαλλιά σου λύσει.

Ὅταν ξεπλέκεις τὰ ξανθὰ μαλλιά μπρὸς στὸ καντήλι,
μεσονυχτις ἤλιος χρυσοῦς θωρῶ πού 'χει ἀνατεῖλει.

Τὸ θεῖο κορμί σου ἀγκάλιασα κ' ἔχω καταφιλήσει
καθὼς ἡ φλόγα τὸ δαυλὸ προτοῦ τὸν καταλήσει.

Κοιμόσουν κι ἄφαντος παλμὸς σοῦ σάλνε τὰ στήθη,
καὶ μιὰ ἡ ζωὴ, μιὰ ὁ θάνατος μοῦ μοιάζαν παραμῦθι.

Ἄθῶα ψυχὴ, λευκὸ φτερό, στὸ κύμα μου κοιμήσου
νὰ σὲ λικνίσω νὰ διαθεῖς τὴ νύχτα τῆς ἀδύσους!

Πού εἶσαι σεμνὴ καὶ ταπεινὴ, τὸ 'χω γιὰ οὐράνια χάρη
πού κάνει καθαρότερα τ' ἀστέρια ἀπ' τὸ φεγγάρι.

Ἄπ' τὴν ψυχὴ σου ὁ λόγος μου τὸ φέγγος ἔχει πάρει
καθὼς ἀστράφτει ὁ ποταμὸς τὴ νύχτα ἀπ' τὸ φεγγάρι.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Στ' ἀγέρι κρέμεται εἰωδιὰ 'πὸ γιαιοεμιά καὶ φοῦλια
στὸ φράχτη κλαῖν ψυχάλιστὴ βροχὴ καὶ μικροποῦλια.

Κυπαρισσοῦς φύτρωσε στὸν κῆπο μας καὶ ὀρθίζει
καὶ δὲν τὸ σκαῖζει ἡ ἀστρατὴ, μ' ὄλο πού φοβερίζει.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Τὰ πάντα, ἀπ' ἔχι τ' ὄνειρο, μποροῦνη νὰ μοῦ στερῆσου:
μὲ χῶμα κι ἄχνα τῆς ψυχῆς θὰ πλάθω τὴ μορφὴ σου.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Σκόφτει στὰ μάτια μου ἄγγελος καὶ τὴ θωριά του γράφει:
ἢ ροδοδάφνη τὸ νερὸ τριανταφυλλὶ τὸ δάφει!

Ἄπὸ τὸ νοῦ παράμερα, βαθιὰ ἡ καρδιὰ φουσκώνει
τί ἀκούγει τίς νεροπηγῆς πού ὁ γήλιος ξεπαγώνει.

Καλὸ μοῦ πέμπει μῆνυμα ξένη στερὰ ἀπὸ πέρα,
θαλασσαῖτὸς μοῦ τὸ 'φερε μὲ φουρτουνάδη ἀγέρα.

Τί 'ναι ὁ παλμὸς πού ἀπάνω μου νιώθω ἀπαλὰ νὰ τρέμει
καὶ πού μὲ κάνει νὰ ριγῶ σὰ νῆμα στὴν ἀνέμη;

Εἶναι παλμὸς ἀνάγγιχτος κι ἀδύορτος σὰ σκάνη,
κύματα φῶς, ἢ ἀγάπη σου κ' ἀξιώθη νὰ μοῦ πῆφει!

Ἄξια δὲν εἶμαι νὰ μιλῶ, κ' ἔχω τὸ νοῦ χαμένο,
μὰ ἀπ' ἄγια χεῖλη μάζεψα τὰ λόγια πού σοῦ κρένω.

Δῶσ' μου τὸ χέρι τῆς καρδιάς κ' ἄλλη δὲν τὸ 'χει ἀγγίξει,
ἄς εἶναι τὸ σημάδι μας κρυφὰ πού 'χομε σμιέξει.

Ἄσπυ νὰ κάμω νὰ στραφῶ, δέντρα γυρανθημένα,
καὶ σ' ὀποιον ἴσωιο νὰ σταθῶ, πάλι ἀναμώνω ἔσφνα!

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅφες τὴ νύχτα σκόνταψε στὸ χέρι τοῦ θανάτου,
καὶ πάνω μου ἴσωιο παγερὸ μοῦ 'φίξε τὸ ἀγγιγμὰ του.

Στὸν ἕπνο μου εἶδα θολερὴ νεροσυρμὴ μεγάλη
κι ὀρνο κακὸ πού γύρευε τὰ μάτια νὰ μοῦ βγάλει.

Ἀγγίματα καὶ δαιμονικά μ' ἀφήσαν νὰ περάσω,
ἢ Κόρη ἂν δὲν ἐστένυζε στὴ σκοτεινιά στὸ δάσο.

Σημεῖο στὰ νέφη διάνεψε σὰν τοῦ Κρανίου Τόπου:
ἀνθρωπος μοιάζει τὸ σταυροῦ, σταυρὸς μοιάζει τοῦ ἀνθρώπου!

Τί 'ναι ἡ σκλαβιά, δὲ γίνεται κανεὶς νὰ τ' ἀπεικάσει
μαθαίνει τί 'ναι θάνατος ἀπ' ἀγαπᾶ καὶ χάσει.

Πόρτες, τοῦ φόβου σφαλιστὲς διδία, κλειστά τοῦ τρύμου.
Πάνω στοῦς ὄμους μου κρατῶ τὴν κάρα τοῦ Προδρόμου.

Ὀνόματα ἀπὸ τρία παιδιὰ σ' ἕνα σταυρὸ γραμμένα:
νὰ δροσκυνται ἀπὸ ἀεραγε μωζὶ στὸν Ἄδη τὰ καμμένα;

Χάρε πού πῆρες τὰ παιδιὰ, στάσου, στὸν ἤλιο δεῖξ' τα
νὰ σκοτεινιάσει τῆς ντροπῆς, νὰ μὰς πλακώσει ἡ νύχτα.

Ψεύτικη ἀλήθεια πολεμᾶ τὸ πνεῦμα νὰ κοιμήσει,
μὰ τ' ἄστρο ἀπὸ τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου δὲ θὰ σθῆσει!

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Πόνος στὸν πόνο, ἕνα δουνό, κ' ἡ πέτρα περισσέει
οἱ φλέδες φουσκώσαν τῆς γῆς, τὸ κλάμα δὲ στερεῖται.

Σὰν ἄμπεροπο μὲ τὰ πανὰ πού τὸ παλεύει ἡ μπόρα,
δέρνουν, πομπέουν τὸν καλὸ καὶ κροῦτο μὲς στὴ χώρα.

Ὅλοι τοῦ λέγαν ν' ἀρηθεῖ μπόρει νὰ μὴ μιλήσει.
Τρεῖς τίμησε τὴν πίστη του, ὁ ἀλέκτωρ πρὶν φωνήση.

Δοξαστικὸ ἀπ' τὰ σπλάχα μου φουσκώνει τὸ λαμὸ μου
γιὰ τὸν καινούριο μάρτυρα, τὸ θῆμα τοῦ ἄθεου νόμου!

Νέφη πού ἀπόψε στάζουνε στὸν ἄντρα μου ἀποπάνω
αἶθρο θὰ ρίξουν κερανοῦς, καὶ τότε θ' ἀνασάνω.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ἐγὼ μαγιά τῆς λευτεριάς στὰ λόγια μου θὰ βάνω,
νὰ τὰ σηκώνει σὰν ψωμιά κι ἀπ' τὰ δουνὰ πού πάνω.

Καὶ μὴ θαρρεῖτε πὼς ἀργῶ γιὰ πὼς κοιτάζω γάμο,
μὲ τὸν ἀγὸ τοῦ τραγουδιοῦ συντάζω τ' ἄρματα μου.

Τὸ χέρι σῆκωσα ψηλά, μὰ δρόμῳ δὲ θὰ δεῖξει
ῶσπου νὰ νιώσω τὸν καιρὸ τὸν πρῶμο νὰ φροήξει.

Ρίμες ταιριάζω καὶ ἀμοιρὴ ποθῶ καὶ περιμένο,
τραγοῦδι μ' ἠμορφη δουλειὰ νὰ δῶ συγκαταριμένο.

Ἄρματα θέλω νὰ ζωστῶ, νὰ δέσω νὰ τρανήσω,
κι ὡς νὰ τὰ θρωῶ, λύρα βαρῶ γιὰ τὰ παλικαρέφω.

Πάνω σὲ θρόνο κάθισα, τὸ πέλαιο κοιτάζω,
καὶ μὲ καμῶ γιὰ Σηρωμῶ μιλῶ κι ἀναστενάζω.

Ὅσοι ἀγαπήσαμε τὸ φῶς, ἄς σηκωθοῦμε ὀμάδι,
σπίθες πολλὲς ἂν μαζωχτοῦνη, θὰ φέξει τὸ σκοτάδι.

Ὅποιος διψᾶ γιὰ λευτεριά, νερὸ δὲν τὸν δροσιζει,
αὐτὸς σὰν πέτρα καίγεται πού στὸ λιποῦρι ἀγνίζει.

Γράφτε στ' ἀπάφθενο χαρτί, γράφτε στὸν ἄσπρο τοῖχο
τὸ Σηρωμῶ πού ζωοποιεῖ τὴν πέτρα καὶ τὸ στίχο!

Ἄγερα, πάρε νὰ φουῖς, κάνε πὼς δὲ μὲ ξέρεις,
τῆς Κόρης πού σκλαβώσανε τὸ μύρο νὰ μοῦ φέρεις.

Ὅπου φωτιῆς τοῦ Σηρωμῶ, σκλάβος τις ἀγναντεύει
ὡς κάνει τὸ ἡλιολούδο, πού ὄλο τὸ φῶς γυρῆφει.

Χέρια δεμένα λαχταροῦνη τὸν κόσμο ν' ἀγκαλιάσου,
κι ἂν δὲ σὲ δάουν σὲ κλουβί, δὲν ξέρεις τὰ φερά σου.

Ἡ Λευτεριά ψηλά θρονιά, φωτοβολᾶ καὶ βράζει
τρανὸ, πολέμορφο βουνὸ ποτάμι κατεβάζει.

Ὡ Λευτεριά, θεότητα πρωτότερη ἀπ' τὴν Πλάση,
ἢ Ἁγία-Σοφία πέφτει μικρὴ νὰ σὲ περιοχάσεις.
Ποῦ ν' ἀνεβῶ γιὰ νὰ σὲ δωῶ; Τὸ θεῖο σου χέρι γνέφει:
στ' ἄγια βουνά, στοὺς νέους καιροὺς, σ' ἀγέριδες καὶ νέφη!

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Δίπυργο κάστρο ἀντίκρου μου πάνω στὴ δόση ἐφάνη
ποῦ ὁ διακαμὸς στὴ μέση του χρυσοὶ καλὸνα κάνει.

Καγκλωπὰ παράθυρα στὸν τοῖχο ἀραδιασμένα,
στὴν ἀλυσίδα ἐνὸς χοροῦ μοῦ φαίνεστε πιασμένα.

Τέτοιο σκοτάδι νὰ κοπεῖ, θέλει θεῖο μαχαίρι,
μὰ ὁ λάζος τοῦ ἥλιου ποῦ ζητῶ δὲν πιάνεται ἀπὸ χέρι.

Ἐδῶ δὲν ἔχει ἀναβολή: τὸ φῶς ἦ τὸ σκοτάδι!
Γιὰ θὰ ἴψωθῶ στὸν οὐρανὸ, γιὰ θὰ χαθῶ στὸν Ἄδη.

Ἐμπρός! Ἐδῶ ἔναι ἡ Σταύρωση, κ' ἐδῶ ἡ Ἀνάστασή μου!
Ἐδῶ ἔχει τόπο νὰ κριθῶ σὺν ἁγίους τῆς ἐρήμου.

Μὲ νόμο κρίναν οἱ κριτὲς ποῦ δὲν εἶχα ἀκουσμένο,
γέννημα τρόμου καὶ σκληριάς κ' ἀπὸ τὸ δικίο ξένο.

Δὲν τοῦ ἔτασε τοῦ σταυρωτῆ ν' ἀρπάξει, ν' ἀδικήσει,
μόν' ἤθελε τὰ χέρια του τὸ θῆμα νὰ φιλήσει.

Ντροπὴ του νὰ τὴν ἀφηκρᾶ τὴ θεία τοῦ ἀνθρώπου φύση,
σὺν ποντικῶς τὴν κοινωνία ποῦ πᾶει νὰ καταλύσει!

Δὲν καταριέμαι τὸ κελὶ ποῦ δρεθῆρα ἀθελά μου,
τὶ δὲν μποροῦν ἄλλο κακὸ δῶ-μέσα νὰ μοῦ κάμουν'.

Μοῦ ἀξίζει τούτη ἡ παιδική! Τὴν ἔχω ἀγορασμένη
μὲ ἀφροντισιὰ παλιῦ καιροῦ κ' ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια ξένη.

Ἀπρίλης, ἀνοιξή καιρὸς ὁ σκλάβος τῆ σκληριά του
πᾶρα ποτὲ τὴ σκιάζεται μὴν τονε δάλλει κάτω.

Μύρο ἀνθιομένης πασχάλιας στὴ φυλακὴ μου ἀπ' ἔξω
τί μοῦ μνηστὸς τὸ νῦσσα καὶ μπόρσα ν' ἀντίξω:

(Πρῶτο γράμμα τοῦ Ἐρωτόκριτου στὴν Ἀρετοῖσα)

Γραφὴ σοῦ πέμπτο, θυμιατοῦ καπνὸς νὰ σὲ τυλίξει
κ' ὡς τὴ σκεπὴ τὸ σπίτι μας νὰ τὸ μουσκοβολήσει.

Τὴν παγωνιά τῆς φυλακῆς, τ' ὄνειρο λαγαρίζει
καὶ νοτεράδα ποταμοῦ τὰ μέλη μου δροοῦζει.

Ταφὴ καὶ Ἀνάστασις θωροῦ τὴν κάθε αὐγὴ κ' ἐσπέρα,
τὸν ἥλιο νὰ δουλιάζει ἐδῶ γιὰ νὰ ὑψωθεῖ ἀπὸ πέρα.

Νά 'ταν, ἐδῶ ποῦ κείτομαι, μπροστά μου νὰ σαλέψεις,
νὰ μὲ χαϊδέψει ὁ ἴσκιος σου κ' ἔτσι νὰ μὲ γιατρέψεις!

Θά 'κανα τότε ὑπομονὴ σὰ ζῶδι, κ' ἄλλη τόση,
ν' ἀνοίξει ὁ ἀνθὸς ποῦ μ' ἔτασε καὶ νὰ μὲ λευτερώσει.

Ἐσένα σοῦ ἔπρεπε θεὸς νὰ σ' ἔχει πάρει ταίρι,
νὰ σὲ φυλάει μὲ κεραυνὸς διπλοῦς σὸτὸ κάθε χέρι!

Τὴν ἐκκλησιὰ ποῦ σοῦ ἔταξα, μὲ πέτρα θὰ σ' τὴ χτίσω
προσώρας, κόνησιμα ὄρφανό, σκίβω νὰ σὲ φιλήσω.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

(Ἀπόκρισις τῆς Ἀρετοῖσας ἀπὸ τὴν ἐξορία)

Στὰ ξένα ποῦ μὲ ξόρισαν, οἱ πέτρες τοῦ ἥλιου σκάζουν,
καὶ ψήνει ἡ κάψα τὸ φωμαί, κ' οἱ ἀνθοὶ φαρμάκια σταῖζουν.

Ἀρχάγγελος τὸν τάφο μου μέσα σὲ φύλλος χτίζει,
κ' ἔμοιασα τοῦ ξεράγκαθου ποῦ λιώνει δταν σπιθίζει.

Σ' ἄκρη πελάγου καίγομαι, κ' ἐσὺ στὴν ἀποτέρα
ἀστέρια δυὸ γυρεύονται ποῦ τὰ χεῖρ ἀθήσει ἡ μέρα.

Τὰ χεῖλη σου στὰ χεῖλη μου δίψα διπλὴ μοῦ ἀφήει,
τὴν πίκρα τ' ἀποχωρισμοῦ, τῆς ἐρωτικῆς τῆ γλύκα!

Πόσα φεγγάρια μέτρησα καὶ μένον νὰ μετρήσω
ὡς ν' ἀρματώσεις τ' ἄρμενο ποῦ θὰ μὲ φέρει πίσω!

Μ' ἂν πεθαμένη ἐσὺ μὲ βρεῖς, σκίψε νὰ μοῦ μιλήσεις
ξέρεις ἀπὸ τὰ χεῖλη μου ποῦ λόγῳ θὰ γρικῆσεις!

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Τ' ἀπόσκια πέσανε στὴ γῆς κ' ὁ γῆλιος βασιλεύει
ἓνα κοιλὶ στὸν οὐρανὸ τὸ ὑπερο φέγγος κλέβει.

Ἦλιος λοξὸς τὰ κάγκελα τῆς φυλακῆς του ξύνει
τοῦ θγάνει χέρι ζητιανιάς καὶ μάλαμα τοῦ χύνει.

Χινόπωρο! Τὴ χάρις του καὶ φέτος θὰ τὴ δείξει.
Θὰ φέρει μέλι τ' οὐρανοῦ τὴν πλάση νὰ τυλίξει.

Μισὸ ξερό, μισὸ γλωρὸ φύλλο τοῦ χινοπώρου,
σὰ λόγος πέφτεις δῆγνομος θεικοῦ μαντατοφόρου.

Φτενὸ ἀγεράκι τοῦ θραδιοῦ, τὸ δέντρο δταν μαδήσει,
πῶς θὰ σκορπᾷ παρηγοριά, ποῖός θὰ τὴ μουμουρίσει;

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Στράτα πορευόμενον στραθὴ, σκοντάμματα καὶ λάθια,
ἓνας ἀχνός, ξυστὰ στὴ γῆ, ποῦ σκίζεται στ' ἀγκάθια.

Ποῖός τὸ ἔπιζε στὴ φυλακὴ νὰ τρέχει μὰ ἄγια δρόση
καὶ σὺν πηγῇ τοῦ Σιλωάμ νὰ μὲ ξαναγεννήσει;

Χρόνε, τοῦ πόνου σκοτεινὴ!... Κι ὄμως τοῦ γῆλιου μοιάζεις,
τὶ, κάθε μέρα ποῦ περνᾷ, σὰ στάχμ μὲ ὠρμαίσεις.

Ἡ γλώσσα τοῦ ἥλιου σπλαχνικά μὲ γλείπει νὰ μοῦ γιάνει
δοσε πληγῆς τοῦ σιδερού τὰ δόντια μοῦ ἔχουν κάνει.

Ἀφ' οὗτου παραδέχτηκα τὸν πόνο, εἶδα τὸ θῆμα
νὰ θρῖσκω δρόσο στὴ φωτιά κ' ἀναπαθμὸ σὸτὸ κλάμα.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Εἶδα στὸν Ἄδη δαιμόνες ἀθώους νὰ βασανίζουν,
κ' ἐνὸς δαιμόνου πρόσωπο τὰ δάκρυα νὰ φωτίζουν.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Εἶδα ἄντρες οἱ γυναῖκες τοὺς ποῦ μ' ἄλλους τοὺς ἀλλάξαν,
γιατὶ ἔταν ὁ καιρὸς παλὸς καὶ μοναχῆς τρομάξαν.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Εἶδα τοὺς νέους νὰ γεροντῶν, τοὺς γέρονς ν' ἀγαμνίζουν,
καὶ σὺν τὰ φύλλα ἀπ' τὸ κλαρί ποῦ πέφτουν νὰ σαπίζουν.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Εἶδα ἓνα-δυὸ ποῦ ἀπόλουσαν, καμπόσους ποῦ πεθαίνουν,
κ' ὀμοι συμπόνια δείχνανε γιὰ κείνους ποῦ ἀπομέναν.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἐμοιασα τοῦ περιστεριοῦ ποῦ ὁ Νῶε εἶχε ἀμολήσει
καὶ ποῦ δὲ θῆρε ἓνα κλαρί στεγνὸ γιὰ νὰ καθίσει.

ΑΡΕΤΟΤΣΑ

Στὴ μοναξιά μου ἀπόμακρη φωνὴ Θεοῦ γρικουῶσα,
μὰ τί ἔτανε τὸ μήνημα νὰ πιάσω δὲν μποροῦσα.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

Ἡ φυλακὴ μοῦ τὸ μαθε πράμα νὰ μὴν δριζοῦ,
κ' ἂν φέρει ἀγέρας ποῦποῦλο, μὲ κάνει νὰ δακρῶζω.

Ἡρθε ὁ καιρὸς ἀνέλπιστα νὰ δωῶ τὸ πρῶτο φῶς μου!
ἂ, πῶς σφιχταγκυαλιάζονται γῆ κ' οὐρανοῦ ἐντὸς μου!

Μέσα μου ἀκούγω μὰ φωνή, δὲ μοιάζει μὲ τίς ἔξω
αὐτὴ ἔναι ποῦ τὴ μοναξιά μ' ἔκαμε νὰ διαλέξω.

Οἱ ξένοι λόγοι μ' ἔκαψαν, κ' ἂς τρέχανε σὰ δρόση
μοῦ δειρε τὸ αἵμα τὸ λαίμῳ καὶ πῆγε νὰ μὲ πνίξει.

Οὐράνια κόρη δόξασα μὲ τ' ὄνομα Ἀρετοῖσα,
κ' εἶχα τὸ χέρι στὴν καρδιά τὴν ἀνθρωποφωνοῦσα.

Στὸν τάφο τῆς ἐφύτρεπα σπῆρο, ποῦ δταν ξυπνήσει
νὰ θρῆ δεντρακί ἐνὸς μπογιοῦ νὰ τὴν καλωσορίσει.

Πῶς τ' ἄστρο γράφει χαρακιά χρυσοῦ στὰ μαῦρα δάθη,
στοὺς ἐφτά χρόνους γύρισε κ' ἀντικρυστὰ μοῦ ἐστάθη.

Ὡ ΛΕΥΤΕΡΙΑ! τῆς ἔκραξα, καὶ μονομιάς τὴν εἶδα
στὰ μάτια τῶν συντρόφων μου ν' ἀστράφτει σὰ λεπίδα.

Ὡ Λευτεριά! μουρμούρισα, κ' ἔνωσσα τὴ γαλήνη
στὰ σπλάχνα μου νὰ χύνεται, τὰ μέλη μου νὰ λύνει.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Οἱ στίχοι — ἂς δείχνουν σκορπιστοὶ — μιὰς ρίζας εἶναι κλάδος,
ἐφτά φωτιῆς θυζαίνονται σὸτὸ λῆγνο τὸ ἴδιο λάδι.

Μιά εἶναι ἡ ψυχὴ! Περήφρανη κ' ἄδολθη, κ' ἀναμμένη
ἀπ' τὸ θημὸ τῆς λευτεριάς, κλάστρα καὶ λαβομένη.

Καὶ περμένει τὸν καλὸ καὶ γνωστοκὸ νὰ σκάψει
νὰ λευτερώσει τὴν πηγῇ ποῦ θὰ τὸν ξεδιψάσει.

Η ΟΠΤΑΣΙΑ

(Οἱ παρακάτω στίχοι ἀπὸ τὸ Νέο Ἐρωτόκριτο
ἔδωσαν στὸν Κώστα Γραμματόπουλο τὴν ἀφορμὴ
νὰ ζωγραφίσει τὸ φάκελλο τοῦ δίσκου):

Τῆς Ἀρετοῖσας τὸ εἰδῶλο μέσα ἀπ' τὴ μέρα θγαίνει
σὺν Ἁγία Μεταμόρφωση, τὸ φῶς περιχυμένη.

Χέρια καθάρια κ' ἀδειανὰ στὸν οὐρανὸ σηκώνω,
κ' ἴδια σὰ νὰ προσεύχομαι, τὸ φάντασμα ζυγώνω.

Λιγνὸ, πρωτόχτιστο κ' ἀγνὸ τὸ πρόσωπό της τὸ δα,
καὶ σὺν ἀνθὸς τῆς μονομουλιάς τὸ σῶμα της εὔωδα.

Πάνω της τρέχει ἀναλαμπή, κ' ἴσκιος δὲν ἀπομένει,
θαρρεῖς ἢ φέξῃ ἀπὸ νερὰ κατάρρανα τὴν πλένει.

Τὰ χεῖλη της κρατᾷ κλειστὰ μιὰ μελανὴ ἀνεμόνα,
κ' εἶναι σκληρὰ σὺν τὸ κερί στὴ μέση τοῦ χειμῶνα.

Ἄμαθα κ' ἀκριμάτιστα κοίταξα ἀπάνου ὡς χάμου,
κ' ὀπως σκιετὰ ὁ Ἀύγερινός, σπαρτάριζε ἡ καρδιά μου.

Ἐπιμέλεια κειμένου: Κρυσταλλία Καρθέλα

Ἠχογράφηση: Στέλιος Γιαννακόπουλος
Γιώργος Κωνσταντόπουλος

Studio Columbia

